

Formandens mundtlige beretning ved Vindenergi Danmarks generalforsamling lørdag den 14. april 2006

Denne beretning er et supplement til den skriftlige beretning, som er udsendt sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen.

Velkomst

Velkommen til årets generalforsamling i Vindenergi Danmark. Det er rart at se, at vi i år er samlet lige så mange som ved sidste års generalforsamling.

Det er også rart, at der nu igen er en positiv holdning til vindkraften, og at der også er et holdningskifte i regeringskredse til vindkraften. Der er politisk en øget erkendelse af, at vindkraft er et effektivt middel til at begrænse CO₂ emissionerne.

Det kan vi jo alle glæde os over.

Hvordan er det så gået i 2006?

2006 har stort set været et godt år for Vindenergi Danmark. Priserne på elmarkedet har været relativt høje. Vi har haft en stor stigning i omsætningen som følge af en stor tilgang af møller over ti år.

Den modvind, vi har mødt, er, at vindåret endnu engang har været væsentligt under det normale. Energiindholdet var således det laveste i de 27 år, hvor man har registreret oplysninger. Kun 85,2 % af de sidste 25 års gennemsnit.

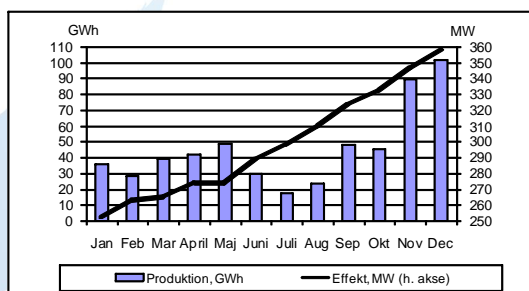
På planchen ses vore nøgletal pr. 31. december 2006.

Nøgletal 31/12 2006

- 1.501 andelshavere
- 2.602 vindmøller
- 1.493 vindmøller på markedet
- 358 MW på markedet
- 548 GWh produceret i 2006

Produktion og installeret effekt

Figuren viser den månedlige produktion målt i GWh (venstre kolonne), samt udviklingen i installeret effekt målt i MW (højre kolonne).

Som det ses er den installerede effekt steget fra 252 MW til 358 MW. Tilgangen skyldes alene den store tilgang af møller opsat i 1996, da der ikke er opstillet en eneste ny vindmølle i 2006.

Året har også vist en tilgang af møller, som ikke i forvejen var andelshavere hos os. Dette må tilskrives, at vi løbende har været konkurrencedygtige på afregningsprisen.

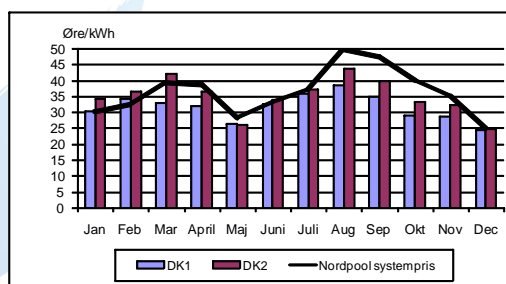
Figuren viser de månedlige afregningspriser i vest (blå søjle) og i øst (rød søjle). Den optrukne linie er Nordpools systempris.

Elprisen har gennemsnitlig været høj i 2006. 26,9 øre i Vestdanmark og 29,1 øre i Østdanmark. Begge tallene er efter fradrag af balanceomkostninger, nettarif og administration.

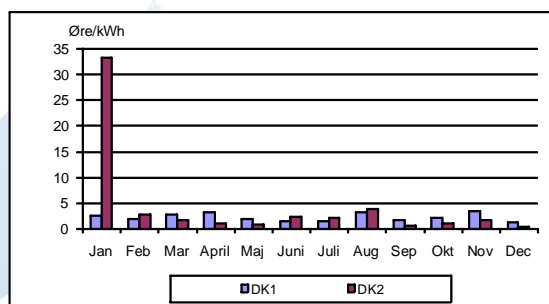
Som det ses topper prisen i august måned. Dette skyldes hovedsagelig udsigten til mangel på vand i Skandinavien. I denne periode har systemprisen på Nordpool også ligget noget over prisen i Danmark. Efterårets våde vejr og den milde vinter har siden da drastisk ændret dette billede.

Prisen på CO₂ kvoter er også faldet drastisk. Først med et pludseligt fald i april, hvorefter den blot er sivet og pt. overhovedet ingen indflydelse har på prisdannelsen, da der tilsyneladende er rigeligt med kvoter for resten af indeværende år.

Spotmarked og afregningsprisen

Balanceomkostninger 2006

De relativt høje elpriser i 2006 har også medført stigende balanceomkostninger

Balanceomkostningerne er steget fra 1,2 øre til 2,2 øre i Vestdanmark, og tilsvarende fra 1,3 til 3,1 øre i Østdanmark.

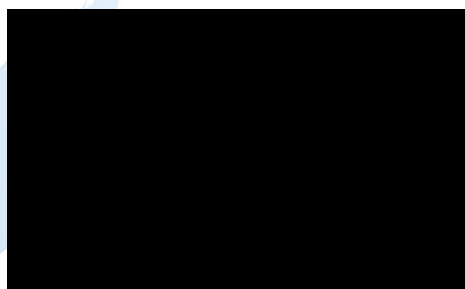
De store balanceomkostninger i Østdanmark er alene en følge af isslaget den 20. januar 2006 som især ramte Østdanmark. Det ses tydeligt af figuren over de månedlige balanceomkostninger, at januar skiller sig væsentligt ud fra de øvrige måneder.

Jeg vil ikke komme nærmere ind på årsagen til problemet, da det blev udførligt behandlet på sidste års generalforsamling. Jeg vil dog sige, at vi nu abonnerer på et isslagsvarsel, så lignende situationer fremover forhåbentligt vil kunne undgås.

I Vestdanmark har vore balanceomkostninger som gennemsnit for hele året ligget 20 % lavere end Energinet.dk. I Østdanmark har forskellen næsten været det samme blot med modsat fortegn. Men ser vi her bort fra januar måned, har vi også i 2006 haft lavere balanceomkostninger i Østdanmark end vor konkurrent Energinet.dk.

Handels- og administrationsomkostningerne i 2006 har målt pr. kWh været faldende i takt med den øgede omsætning. Dette var forudset allerede ved årsskiftet 05/06. På den baggrund valgte bestyrelsen den gang at nedsætte administrationsomkostningerne fra 0,7 til 0,5 øre/kWh.

Sammenligning med systemansvar

De faktiske administrationsomkostninger blev imidlertid kun på 0,45 øre/kWh. Bestyrelsen besluttede på sit møde i januar, at overskuddet var så lille, at man ville vælge ikke at efterbetale det til andelshaverne, men i stedet anvende det til at forrente andelskapitalen.

Herved opskrives kursen på andelsbeviserne fra 74,3 % til 82,7 % (4,13 kr. pr. anpart)

På trods af at Vindenergi Danmark ikke har efterbetalt i 2006, har vi, som det ses af tabellen igen i 2006 udbetalt mere end systemansvaret. (i alt 1,7 mio. kr. mod 1,5 mio. kr. i 2005).

Det er vor målsætning at øge denne forskel i takt med, at vort salg af grøn strøm stiger. Vi har allerede nu en forventning om, at der ved årets slutning vil være basis for en efterbetaling for 2007.

Hvilke muligheder har vi for at forbedre afregningen for vore vindmøller?

Hvordan forbedrer vi afregningen?

- Lavere balanceomkostninger
- Salg af grøn strøm
- Bedre markedsvilkår for vindkraft
- Bedre politiske rammevilkår for vindkraft

Spotprisen:

Prisen på spotmarkedet har vi ikke direkte indflydelse på. På længere sigt håber vi dog på, at vi kan opbygge en fjernovervågning og styring af alle nyere møller, således at vi kan indmelde prisafhængige bud på Nordpool. Det betyder, at vi vil stoppe møllerne, såfremt den pris, vi har indmeldt, ikke kan opnås.

Dette skal ses i sammenhæng med, at vi i så fald også kan stå til rådighed for levering af nedregulerings-effekt. Det er en ydelse, som vi kan kræve betaling for. Tænker vi os en situation, hvor der

opstilles flere vindmøller, uden at kabelforbindelserne til Norge og Sverige udbygges væsentligt, vil det før eller siden medføre negative priser, når det blæser meget. I den situation vil det naturligvis være en fordel for alle, om vi kan stoppe møllerne centralt.

Vi er derfor i gang med at undersøge mulighederne for at udvikle et fjernovervågningssystem.

Balanceomkostningerne:

Vi vil stræbe mod, at vi også fremover kan minimere balanceomkostningerne.

For at kunne gøre det, benytter vi nu 2 af hinanden uafhængige prognosemodeller til at varsle vind og produktion.

Disse modeller sammenlignes og evalueres løbende, så vi altid kan sikre os, at vi benytter de bedste model. Isslagsvarslet er indbygget i den ene af modellerne.

Pr. april i år er der ligeledes indført et eftermarked som kaldes Elbas. Vi vil løbende følge dette marked og vil benytte det, såfremt vi kan se fordele ved det.

Balanceomkostninger

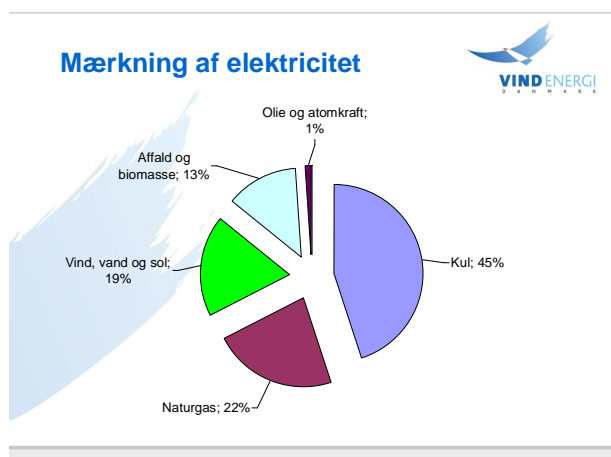
- Der benyttes nu to prognosemodeller og der evalueres løbende på valg af model
- Isslagsvarsel indbygget i den ene model
- Det overvejes at benytte eftermarkedet Elbas

Grøn strøm:

Salg af grøn strøm har det største potentiale til at hæve den samlede afregning.

Vort fokus har i 2006 været på at opstarte et frivilligt dansk marked for grøn strøm.

Bekendtgørelsen om mærkning af elektricitet har været et stort skridt i den rigtige retning.

Mærkningen af elektriciteten betyder, at forbrugerne ser, hvorfra elektriciteten stammer. Hvis de derimod aktivt vælger vindmøllestrøm, bliver leverancen grøn, og man fravælger dermed forurenende teknologier.

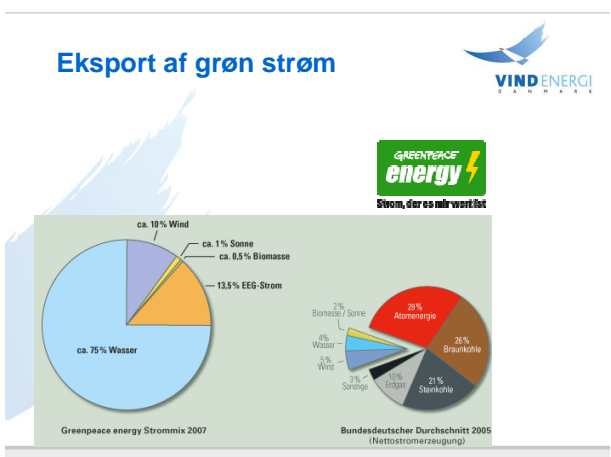
Siden sidste års generalforsamling har vi koncentreret indsatsen omkring salg til danske forbrugere - både private og virksomheder. Det har i den forbindelse været naturligt at begynde med vore andelshavere.

Som nævnt på sidste års generalforsamling har vi valgt at samarbejde med to elhandelselskaber, som har erfaring med salg til detailkunder. De to selskaber er Nordjysk Elhandel og Lokalenergi.

I 2006 har vi haft en indtægt på omkring 37.000 kr. ved salg af grøn strøm. Denne indtægt er dog spist op af startomkostningerne ved salget (porto, trykning af foldere m.m.).

Vi venter dog, at salget i Danmark allerede i 2007 vil vise et pænt overskud.

Vor salgsindsats vil i år ligge på direkte henvendelser til virksomheder, der handler miljøansvarligt og vil anvende dette i deres markedsføring.

Vi har i slutningen af året indgået aftale med Greenpeace Energy i Tyskland.

Greenpeace har købt 17,5 GWh til levering i 2007.

Greenpeace Energy er Tysklands næststørste udbyder af grøn strøm og har 60.000 kunder.

I Tyskland er der en stærk modvilje mod atomkraft og kulraft, og Greenpeace Energy tilbyder derfor et produkt med et mix af vand, biomasse, sol og højeffektiv kraftvarme og nu også vindkraft fra Vindenergi Danmark.

Figuren viser, hvordan den grønne strøm, som Greenpeace sælger i Tyskland, er sammensat sammenholdt med den normale sammensætning.

Vindere af konkurrencen

- Jes E. Strautz, Hjorttrimmen vindmøllelaug
- Jørgen Laursen, Hinnerup vindmøllelaug
- Steen Andersen, Østbirk
- Ventzel de Larson, Hurup Thy
- Future Energy I/S
- Hans Stig Nielsen, I/S Avernakø Vindmøllelaug
- Peter Klitgaard, Tebbestrup Møllelaug I/S
- Johan E. Stenger, Toftlund
- Per G. Pedersen, Farsø
- Finn Jensen, Hurup Thy

I forbindelse med generalforsamlingen har der været en konkurrence blandt de af vore andels-havere, som havde tilmeldt sig køb af grøn strøm i en periode op til generalforsamlingen, om 10 gavekort på hver 300 kroner.

Vi har her til morgen udtrukket de ti vindere, således at resultatet kan offentliggøres i dag på generalforsamlingen.

Vindernes navne ses på denne planche, og de vil modtage en mail med gavekortet i den kommende uge.

Vore forventninger til 2007

Omsætningen

Vi forventer, at vores omsætning vil stige gennem året i takt med, at flere møller bliver ti år.

1997 var en stor årgang, så tilgangen i år ventes at stige fra 358 MW installeret effekt pr. 1. januar i år til 556 MW ved årets udgang, hvilket svarer til en tilgang på ca. 55 %.

Forventninger til elprisen:

Prisen på el er pt. relativ lav grundet overskuddet af CO₂ kvoter og den milde vinter.

I marts måned var prisen omkring 17 øre/kWh.

Markedet venter, at prisen for hele året som gennemsnit vil ligge på ca. 22 øre/kWh.

Kontraktmarkedet venter en gennemsnitspris næste år på 35,5 øre/kWh.

Vor afregning til vindmøllejerne vil dog blive påvirket af, at vindmøllerne i perioder med vind presser prisen.

Prisen på både gas og olie er steget markant det sidste år. Kulprisen er fortsat på 70 \$/ton, og olieprisen er steget fra 65 til 68 \$/tønne men har i perioder været væsentlig højere.

Prisen for CO₂ kvoter er faldet fra 27 €/ton i april sidste år til nu 0,80 €/ton. Kvotepriisen forventes at ligge på samme lave niveau resten af året. Kvotepriisen ventes derfor ikke at få indflydelse på elprisen resten af året. På grund af færre kvoter til næste år forventer markedet allerede nu en pris på 17 €/ton. Holder den forventning, vil CO₂ kvotepriisen påvirke elprisen med op til 10 øre/kWh næste år. Det må derfor forventes, at pristillægget på 10 øre/kWh vil blive reduceret i mange måneder næste år.

Et andet område, der kan forbedre afregningen, er de politiske rammevilkår for vindkraften.

Råvarepriser på energimarked

	2007	2006	2005	2004
Kul, \$/ton	70	70	70	60
Olie, \$/tønne	68	65	57	34
Vandmagasin, pct.	38	35	33	24
CO ₂ kvoter, €/ton	0,8/17	27	16	0
El-kontrakt næste år, øre/kWh	35,5	38,9	26,4	23,4

Hvordan veksles de flotte politiske visioner til forbedrede rammevilkår for vindkraft?

Set i det store perspektiv på globalt plan er den vedvarende energi og især vindkraften inde i en eksplosiv udvikling og den politiske velvilje er stor, som eksempel kan nævnes:

- Al Gore's film og bog om klimaudviklingen,
- Koyotoaftalen om begrænsning af CO₂ emissionerne.
- Præsident Bush's tale om at gøre sig uafhængig af olieleverancer fra ustabile dele af verden.
- Statsministerens beslutning om at følge denne internationale trend og gøre Danmark til foregangsland for vedvarende energi.
- Beslutningen om at den næste store klimakonference skal afholdes i København i 2009.
- Kursen på vindmølleaktier stryger i vejret.

Bedre politiske rammevilkår for vindkraft

- Stimulering af efterspørgsel efter grøn strøm, f.eks. fritagelse for CO₂ afgift
- Stramning af CO₂ kvoter og alle kvoter på auktion
- Ingen beskæring af pristillæg og ingen 20 års regel
- Alle nye vindmøller på markedsvilkår plus pristillæg

Alt det og meget mere står i en skærende kontrast til den afregning vindmøllerne modtager i Danmark i dag.

Nu har regeringen imidlertid fremlagt en mere ambitiøs målsætning for den vedvarende energi med en målsætning, som vil medføre en fordobling af vindmølle kapaciteten frem mod 2025.

Betyder den velvilje, at vindmøller fremover kan modtage betaling for den forurening, som vindmøllerne beviseligt sparer samfundet for ?

Eller betyder det, at man vil betale vindmøllejerne for den CO₂ fortrængning, de bidrager til?

Eller at man vil betale møllerne for den uafhængighed af Mellemøsten, som vindmøllerne skaber?

Det næste halve år vil vise, om der er politisk vilje til også at yde vindmøllerne den betaling, som de fortjener.

Vi er imidlertid bekymrede for, at den gode vilje ikke vil udmønte sig i en højere betaling for de bestående møller. Vi er derimod noget nervøse for, at en for hurtig udbygning med vind, uden at forbruget øges, blot vil medføre endnu flere timer med nulpriser eller endnu værre med negative priser.

Det bliver derfor spændende at se, hvad Venstres energipolitiske ordfører Lars Christian Lilleholt vil løfte sløret for under sit indlæg efter generalforsamlingen.

Vores bud på forbedrede politiske rammer er:

- at forbrugernes CO₂ afgift på 9 øre/kWh ikke opkræves for de forbrugere, der udelukkende køber grøn strøm fra vindmøller. Hvis dette sker, vil det øge efterspørgslen efter grønne certifikater. Det vil med et slag kunne gøre vindkraften rentabel både for nye og for gamle møller.
- Stramning af CO₂ kvoter og bortauktionering af alle kvoter
- Ingen reduktioner i pristillæg og fortsat pristillæg på 10 øre/kWh til vindmøller over 20 år.
- Alle nye vindmøller bør afregnes efter modellen med markedspris plus et fast pristillæg. Hvis der ønskes udbud for at nå de politiske mål, bør modellen være ens for on- og offshore vindmøller, så prisen umiddelbart kan sammenlignes, og der ikke opstår forvridende konkurrencevilkår.

Konkret kan markedsvilkårene for vindkraft også søges forbedret. Det kan bl.a. ske ved at have fokus på, hvordan en fordobling af vindkraften kan anvendes til at fortrænge fossile brændsler i størst muligt omfang.

Bedre markedsvilkår for vindkraft

- Nye indenlandske anvendelser for vindkraft, opvarmning og transport
- Kortere frister for indmelding på Nordpool
- Mere prisfølsomt elforbrug

For vindkraften vil afregningen være positivt påvirket af:

- udfasning af olie- og gasfyr
- anvendelse af elpatroner og varmepumper til fjernvarmeproduktion
- anvendelse af el og brint i transportsektoren
- stimulering til et fleksibelt forbrug eventuelt ved afgiftsomlægninger

Derudover vil det blive nødvendigt at udbygge forbindelserne til Norge og Sverige.

En anden mulighed for på længere sigt at kunne forbedre afregningen er at indmelde produktionen to gange i døgnet i stedet for som nu kun en gang på Nordpool. Jo tættere på produktionstidspunktet prognosen udarbejdes, jo bedre rammer prognosen med deraf lavere balanceomkostninger til følge.

Jeg vil til sidst takke vort personale for en dygtig og engageret arbejdsindsats.

Præsentation:

Niels Dupont
Anne Burmølle
Berit Larsen.

Dernæst vil jeg takke bestyrelsen for et godt samarbejde.

Præsentation:

Torben Pedersen, næstformand og medlem af forretningsudvalget
Henrik Johansen, medlem af forretningsudvalget – på valg
Ole Ledet Pedersen
Jens Petri – på valg
Jørgen Poulsen
Per Krogsgaard er på valg, men har besluttet ikke at genopstille.

Vore suppleanter:

Niels Mejlholm
Anders Matzen

Jeg vil til slut nævne, at referatet fra dette års generalforsamling ikke vil blive udsendt, men bliver offentliggjort på vores hjemmeside.

Spørgsmål og debat.